

De budgettaire kosten van de vergrijzing

15 november 2013

Françoise MASAI
Vicegouverneur

Agenda

- ▶ De voornaamste hypothesen van de SCvV-vooruitzichten
- ▶ De budgettaire kosten van de vergrijzing op lange termijn
- ▶ De sociale gevolgen van de vergrijzing
- ▶ Besluit

De voornaamste hypothesen van de SCvV-vooruitzichten

Demografische hypothesen	2012	2060
Vruchtbaarheidsgraad (gemiddeld aantal kinderen per vrouw)	1,81	1,81
Levensverwachting bij de geboorte: mannen (in jaren)	78,5	86,7
Levensverwachting bij de geboorte: vrouwen (in jaren)	83,7	89,1
Migratiesaldo (in duizendtallen)	55,8	19,0
Totale bevolking	11 035 948	12 748 646

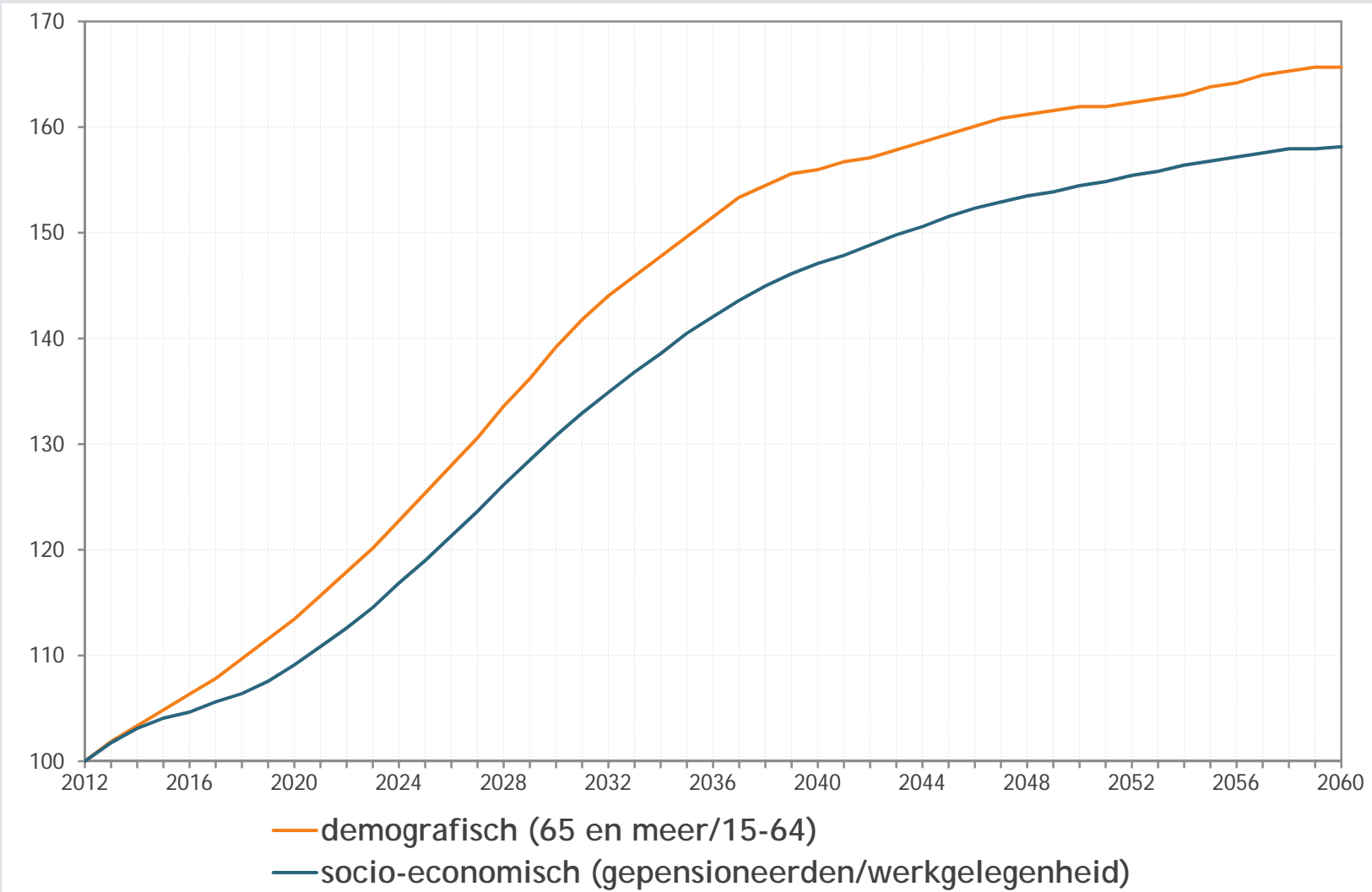
De voornaamste hypothesen van de SCvV-vooruitzichten

<i>Demografische hypothesen: enkele indicatoren</i>	2012	2030	2060
Afhankelijkheid van de ouderen (1): (65+)/ (15-64)	26,8	37,3	44,4
Afhankelijkheid van de ouderen (2): (65+)/ (20-64)	29,4	41,2	49,1
Vergrijzingsintensiteit (80+/65+)	29,9	29,4	40,2

De voornaamste hypothesen van de SCvV-vooruitzichten

Afhankelijkheidsratio 2012 = 100

De voornaamste hypothesen van de SCvV-vooruitzichten

Sociaal-beleids hypothesen		
2013-2014	Vanaf 2015: berekening van de budgettaire enveloppe bestemd voor de welvaartsaanpassingen	
Huidige wetgeving (maatregelen van de sociale partners en de regering)	Loonplafond	1,25%
	Minimumrecht per loopbaanjaar	1,25%
	Niet-forfaitaire uitkeringen (algemene regeling)	0,50%
	Forfaitaire uitkeringen en minima	1,00%

De voornaamste hypothesen van de SCvV-vooruitzichten

Macro-economische hypothesen	2017-2018	Van 2019 tot 2037	Op lange termijn		
			Referentiescenario 1,50	Alternatieve scenario's	
				Scenario 1,25	Scenario 1,75
Arbeidsproductiviteit (jaarlijkse groei)	0,9%	evolutie naar de langetermijnscenario's	1,5%	1,25%	1,75%
waarvan bijdrage van kapitaalintensiteit	0,2%		0,5%	0,4%	0,6%
waarvan bijdrage totale factorproductiviteit	0,7%		1,0%	0,8%	1,1%
Structurele werkloosheidsgraad op lange termijn (in % van de beroepsbevolking)				8,0%	
Werkgelegenheid (jaarlijkse groei)				0,1%	
waarvan bijdrage beroepsbevolking				0,1%	
waarvan bijdrage werkloosheidsgraad				0,0%	

Agenda

- ▶ De voornaamste hypothesen van de SCvV vooruitzichten
- ▶ **De budgettaire kosten van de vergrijzing op lange termijn**
- ▶ De sociale gevolgen van de vergrijzing
- ▶ Besluit

De budgettaire kosten van de vergrijzing op lange termijn

in % van het bbp

Pensioenen	SCvV-referentiescenario					
	2012	2018	2030	2050	2060	2012-2060
Pensioenen	10,2	11,0	13,6	14,9	14,7	4,5
werknemersregeling	5,6	6,2	7,8	8,5	8,3	2,8
zelfstandigenregeling	0,8	0,9	1,1	1,1	1,1	0,3
overheidssector ^a	3,9	4,0	4,7	5,2	5,3	1,4

a. Inclusief de pensioenen van de overheidsbedrijven ten laste van de staat en de IGO.

De budgettaire kosten van de vergrijzing op lange termijn

in % van het bbp

Gezondheidszorg en arbeidsongeschiktheid	SCvV-referentiescenario					
	2012	2018	2030	2050	2060	2012-2060
Gezondheidszorg	8,1	8,3	9,0	10,4	10,7	2,6
'acute' zorg	6,9	7,0	7,4	7,8	7,9	1,0
Langdurige gezondheidszorg	1,2	1,3	1,6	2,6	2,9	1,6
Arbeidsongeschiktheid	1,7	1,8	1,7	1,5	1,4	-0,2

De budgettaire kosten van de vergrijzing op lange termijn

in % van het bbp

Andere sociale uitgaven	SCvV-referentiescenario					
	2012	2018	2030	2050	2060	2012-2060
Werkloosheid ^a	2,0	1,8	1,3	1,2	1,1	-0,9
Werkloosheid met bedrijfstoelage	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	-0,1
Kinderbijslag	1,6	1,6	1,6	1,4	1,4	-0,3
Overige sociale uitgaven ^b	1,7	1,7	1,7	1,6	1,5	-0,2

a. Inclusief tijdskrediet en loopbaanonderbreking.

b. Vooral de uitgaven voor arbeidsongevallen, beroepsziekten, Fonds voor Bestaanszekerheid, tegemoetkomingen aan personen met een handicap en leefloon.

Budgettaire kosten van de vergrijzing op lange termijn

in % van het bbp

Totaal	2012	2030	2060	2012-2060
Pensioenen	10,2	13,6	14,7	4,5
Gezondheidszorg	8,1	9,0	10,7	2,6
Werkloosheid	2,0	1,3	1,1	-0,9
Overige sociale uitgaven	5,5	5,3	4,6	-0,8
Totaal	25,8	29,1	31,2	5,4

De budgettaire kosten van de vergrijzing op lange termijn

Referentie en alternatieve scenario's

in % van het bbp

	2012-2060		
	Referentie Scenario 1,50	Scenario 1,25	Scenario 1,75
Pensioenen	4,5	5,2	3,9
werknemersregeling	2,8	3,4	2,3
zelfstandigenregeling	0,3	0,4	0,2
overheidssector	1,4	1,4	1,4
Overige sociale uitgaven	0,9	1,2	-0,6
Totaal	5,4	6,4	4,5
p.m. lonen van het onderwijzend personeel	-0,1	-0,1	-0,1

De budgettaire kosten van de vergrijzing op lange termijn

in % bbp

Agenda

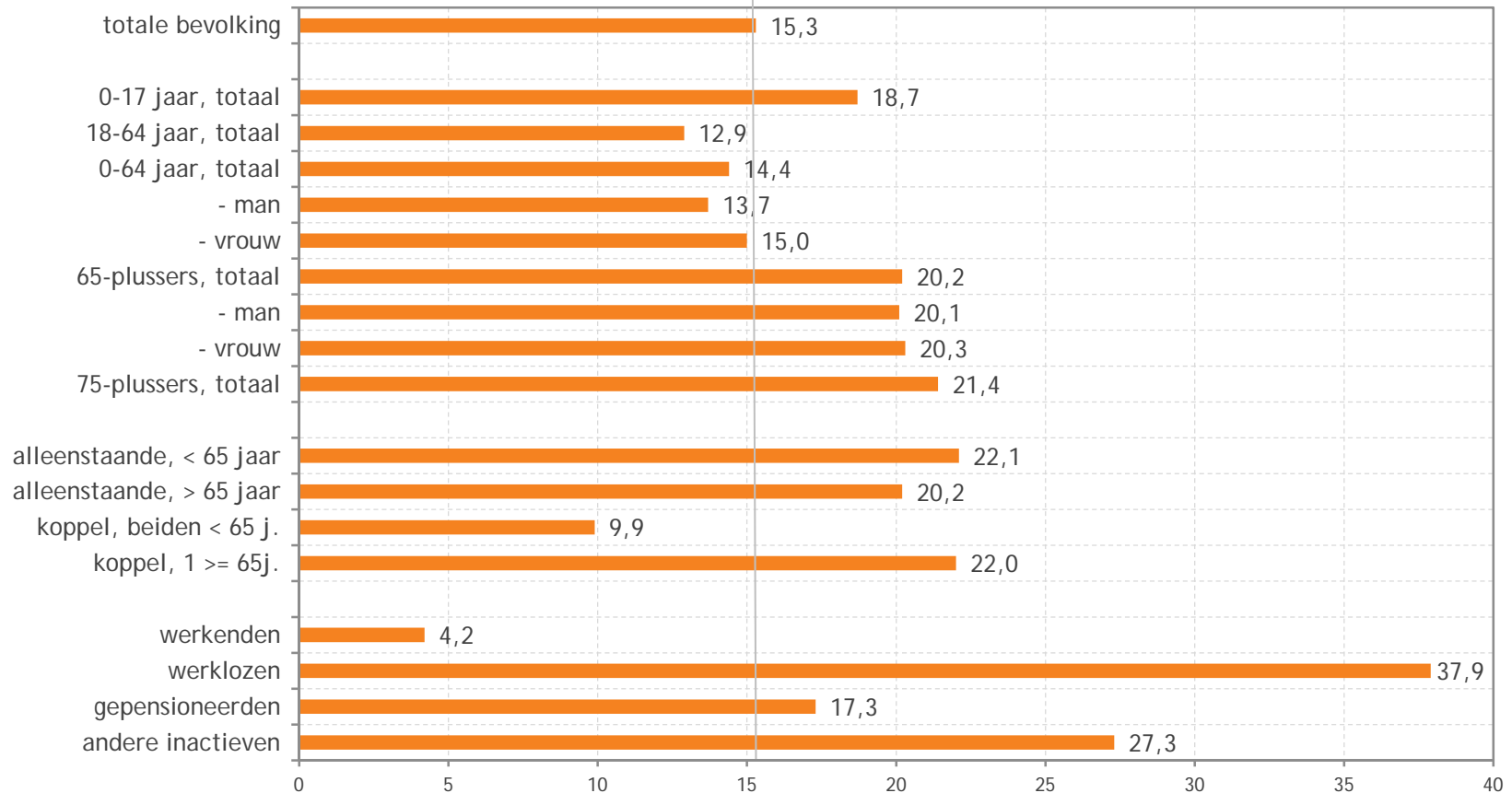
- ▶ De voornaamste hypothesen van de SCvV vooruitzichten
- ▶ De budgettaire kosten van de vergrijzing op lange termijn
- ▶ **De sociale gevolgen van de vergrijzing**
- ▶ Besluit

De sociale gevolgen van de vergrijzing

Armoederisico in België in 2010 - naar socio-economische kenmerken

In %

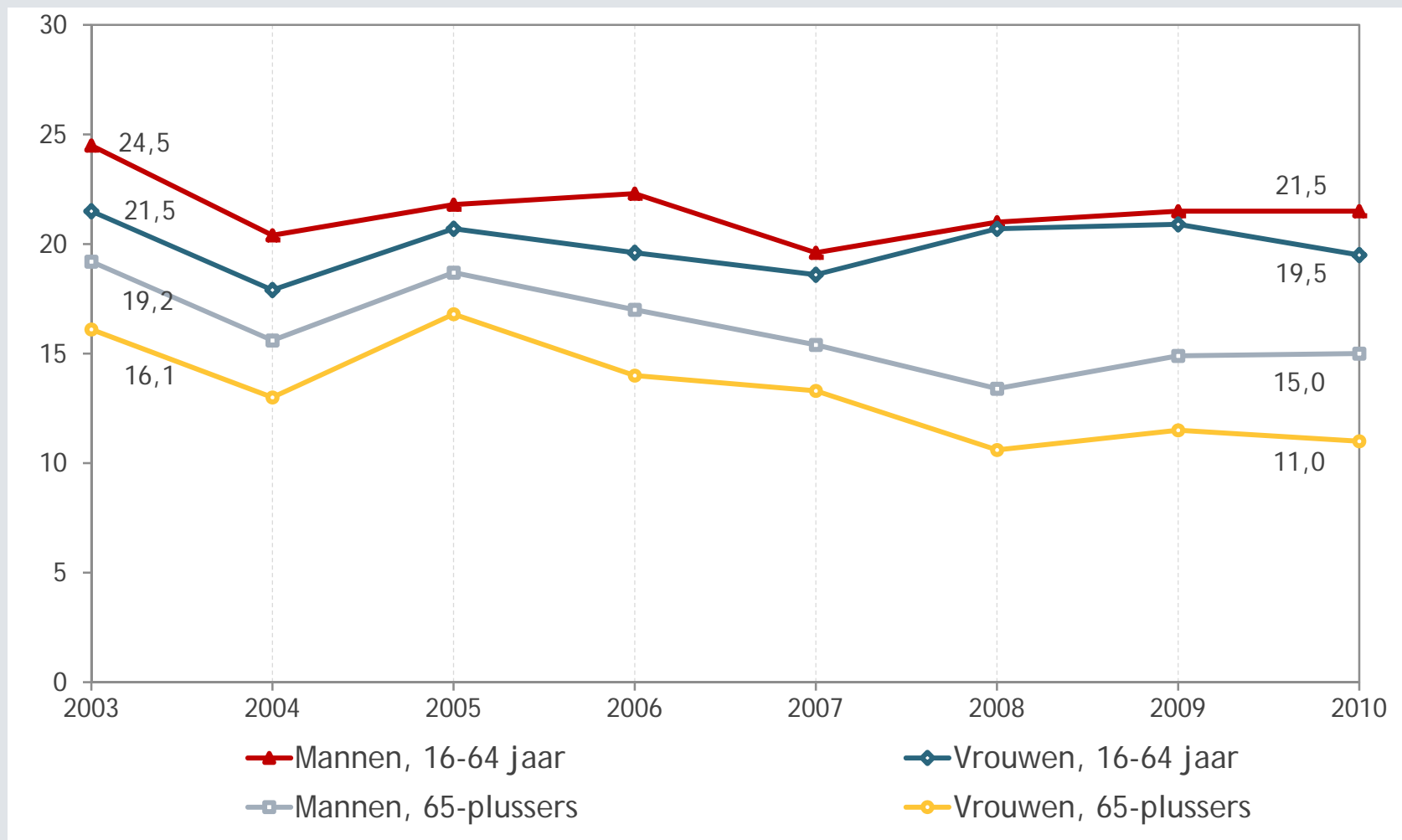

Bron: Eurostat, EU-SILC 2011 (inkomen 2010)

De sociale gevolgen van de vergrijzing

Evolutie diepte van armoederisico naar leeftijd en geslacht
In %

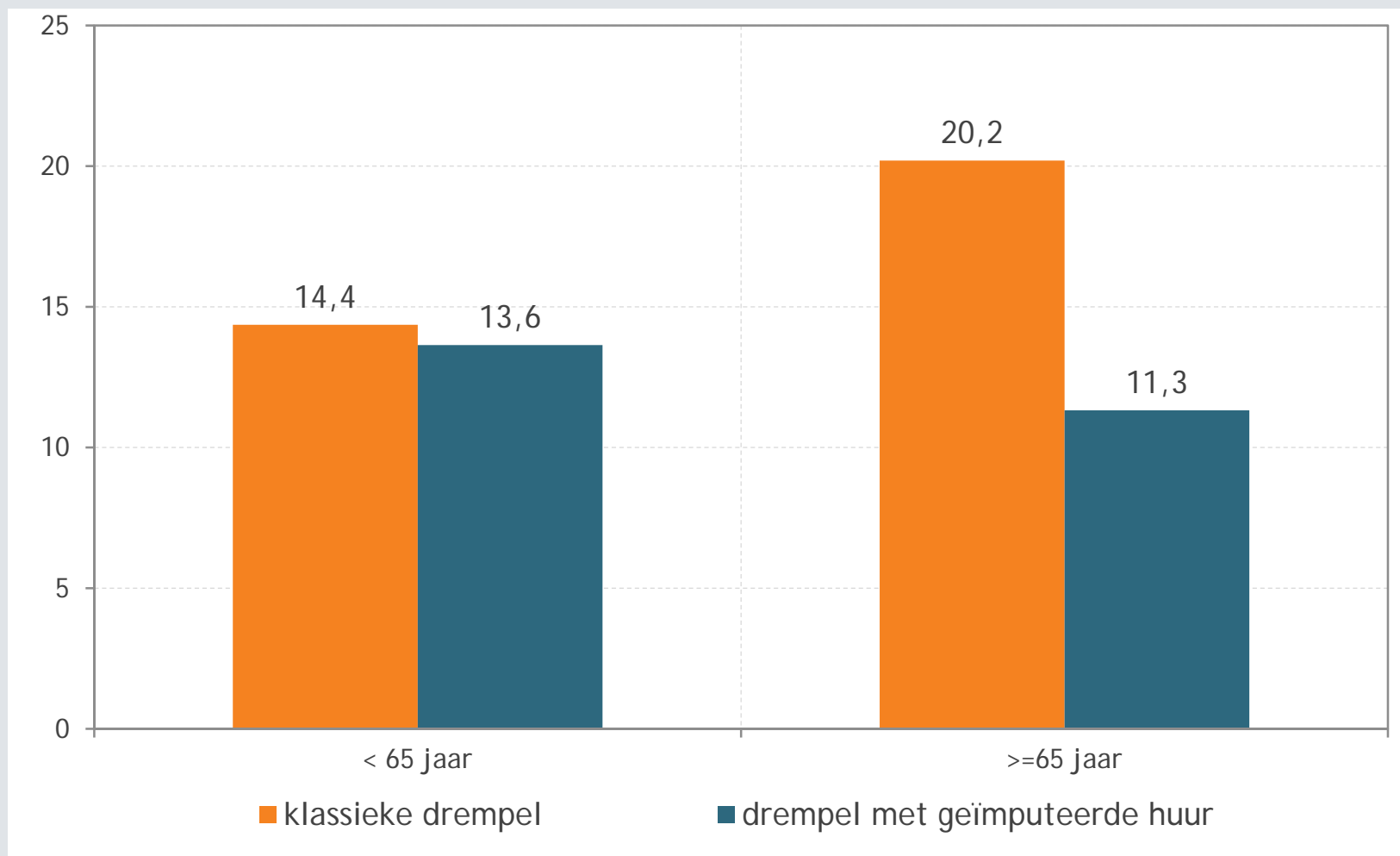

Bron: EU-SILC 2004-2011 (inkomen 2003-2010)

De sociale gevolgen van de vergrijzing

Armoederisico op basis van beschikbaar inkomen met geïmputeerde huur
In %

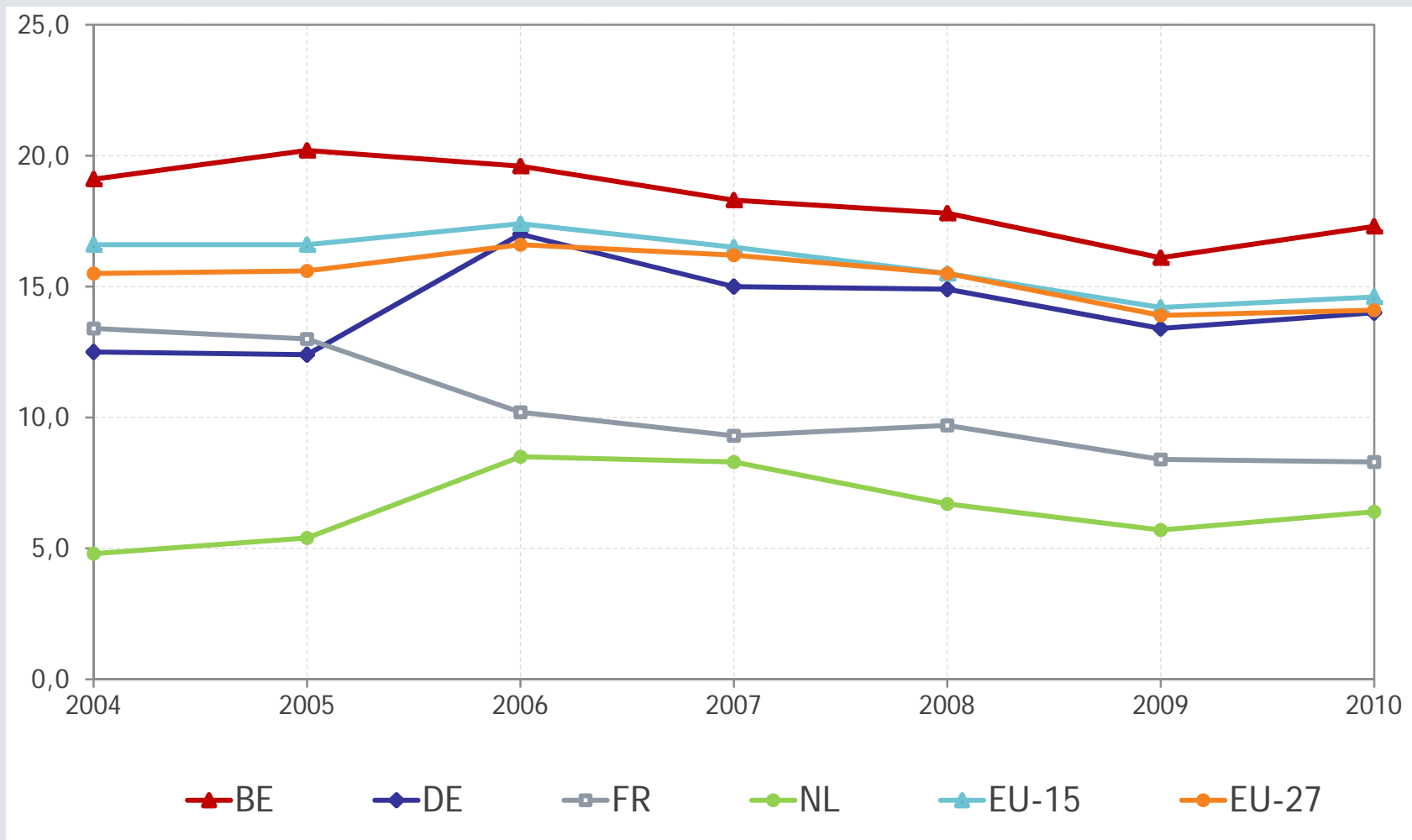

Bron: EU-SILC 2011 (inkomen2010)

De sociale gevolgen van de vergrijzing

Evolutie armoederisico bij de gepensioneerden in België, zijn buurlanden, de EU-15 en de EU-27

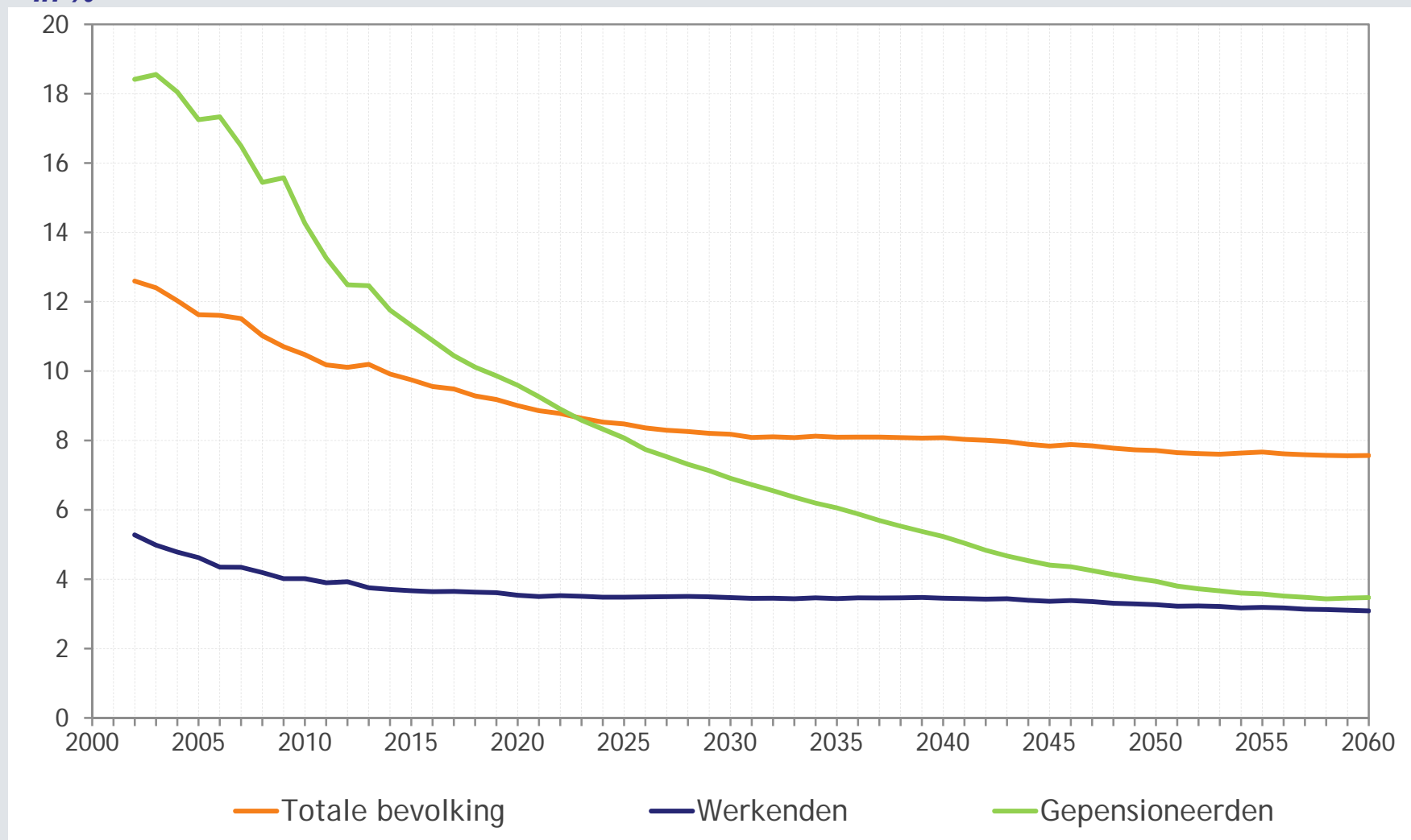
Bron: EU-SILC 2004-2011 (inkomen 2003-2010)

De sociale gevolgen van de vergrijzing

Armoederisico volgens statuut – referentiescenario

In %

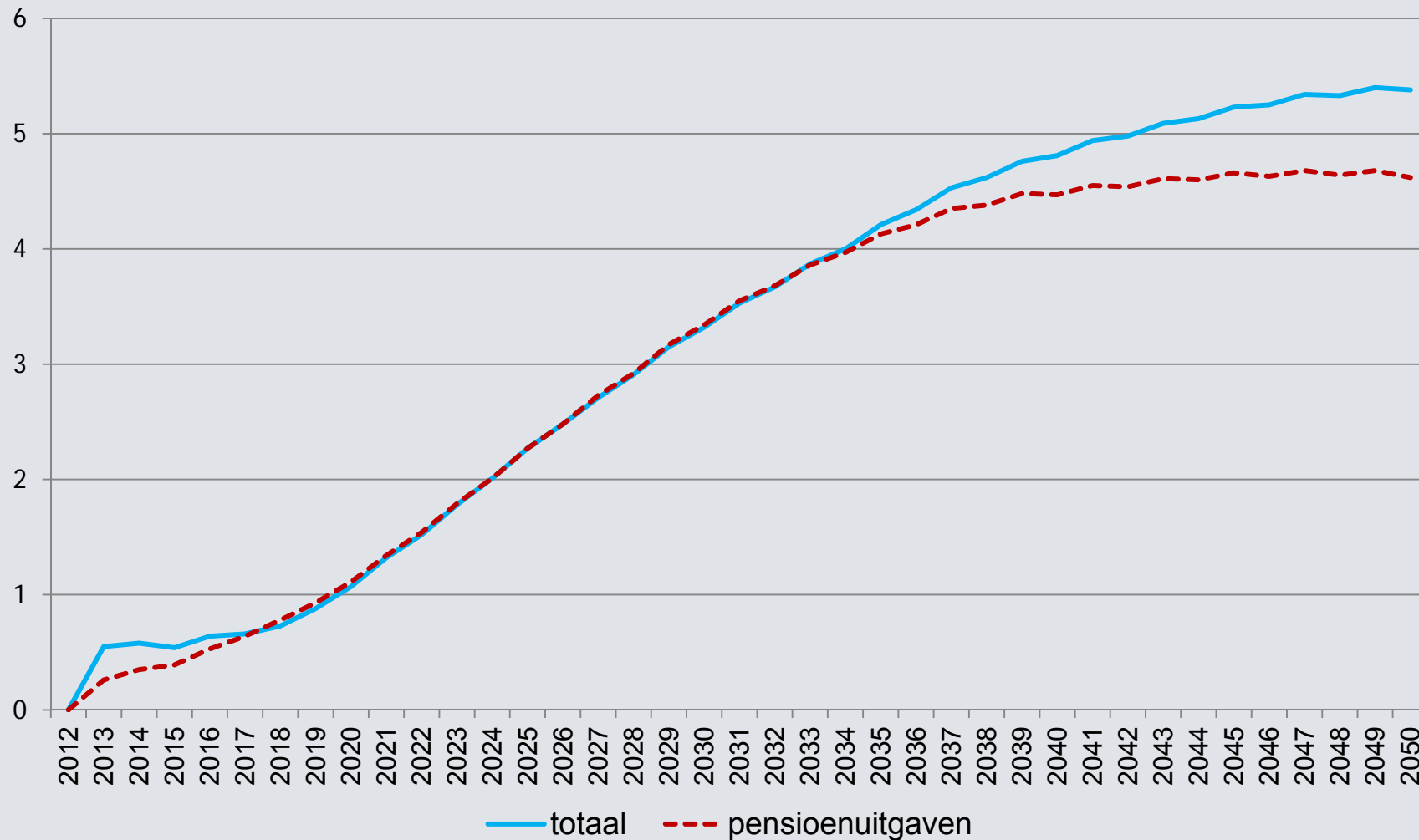
Agenda

- ▶ De voornaamste hypothesen van de SCvV vooruitzichten
- ▶ De budgettaire kosten van de vergrijzing op lange termijn
- ▶ De sociale gevolgen van de vergrijzing
- ▶ **Besluit**

De budgettaire kosten van de vergrijzing

(veranderingen in procentpunt bbp ten opzichte van 2012, volgens het referentiescenario van de SCvV)

Bron: SCvV

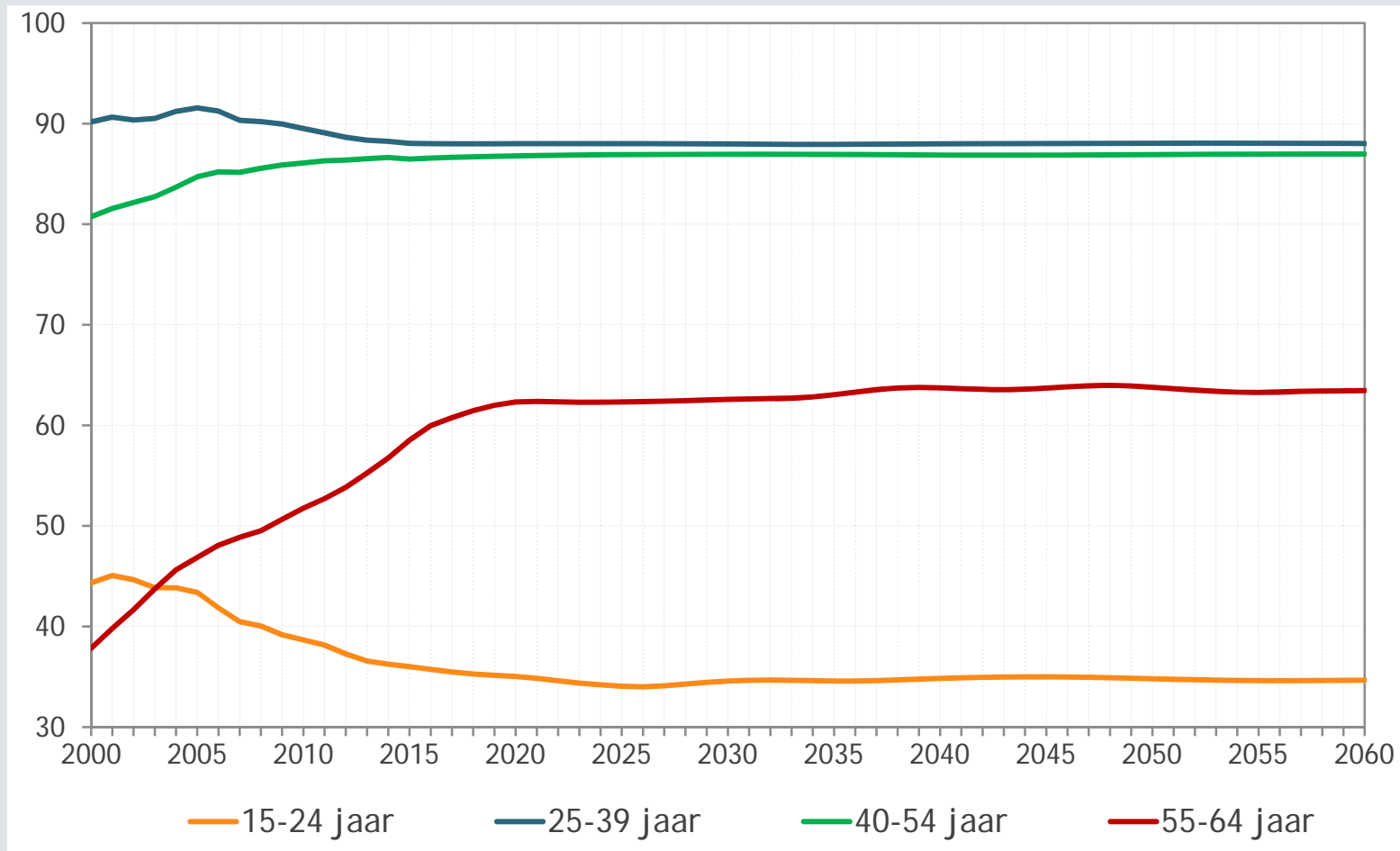
De voornaamste hypothesen van de SCvV-vooruitzichten

Macro-economische hypothesen	2017-2018	Van 2019 tot 2037	Op lange termijn		
			Referentiescenario 1,50	Alternatieve scenario's	
				Scenario 1,25	Scenario 1,75
Arbeidsproductiviteit (jaarlijkse groei)	0,9%	evolutie naar de langetermijnsenario's	1,5%	1,25%	1,75%
waarvan bijdrage van kapitaalintensiteit	0,2%		0,5%	0,4%	0,6%
waarvan bijdrage totale factorproductiviteit	0,7%		1,0%	0,8%	1,1%
Structurele werkloosheidsgraad op lange termijn (in % van de beroepsbevolking)			8,0%		
Werkgelegenheid (jaarlijkse groei)			0,1%		
waarvan bijdrage beroepsbevolking			0,1%		
waarvan bijdrage werkloosheidsgraad			0,0%		

Evolutie van de activiteitsgraden per leeftijdsgroep van 2000 tot 2060

In %

Samenstelling van de evenwichtsbijdragevoet in de verschillende pensioenstelsels

Gemiddelde groeivoet op jaarbasis in %

	2011-2020	2020-2040	2040-2060
Werknemersregeling			
Pensioenuitgaven	3,4	2,9	1,5
Loonmassa	1,3	1,5	1,6
Zelfstandigenregeling			
Pensioenuitgaven	2,6	2,8	1,4
Inkomens	0,3	1,5	1,6
Overheid			
Pensioenuitgaven	2,7	2,7	1,8
Salarissen	0,5	1,4	1,6

Impliciete evenwichtsbijdragevoet in de verschillende pensioenstelsels

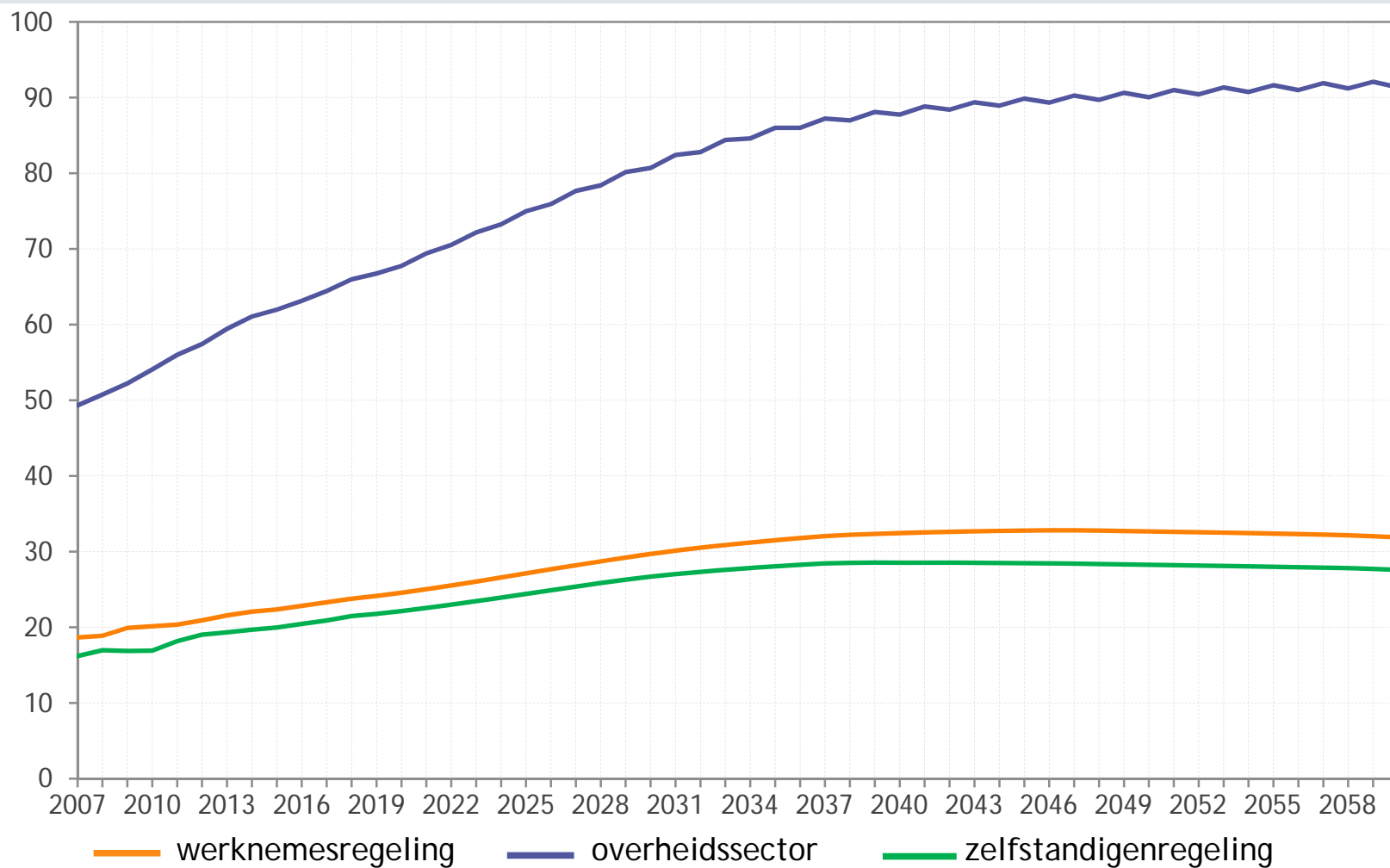
In %

	Impliciete bijdragevoet, %		Gemiddelde stijging per jaar, procentpunt		
	2011	2060	2011-2020	2020-2040	2040-2060
Werknemersregeling	20,4	31,9	0,5	0,4	0,0
Zelfstandigenregeling	18,2	27,6	0,4	0,3	0,0
Overheidssector	56,0	91,4	1,3	1,0	0,2

Impliciete evenwichtsbijdragevoet in de verschillende pensioenstelsels

van 2007 tot 2060 in %

Prefinanciering van de budgettaire kosten van de vergrijzing en van de pensioenuitgaven

in % bbp

	Consolidatie- inspanning op middellange termijn ¹ (1)	Verloop van het primair saldo (2)	Budgettaire kosten van de vergrijzing ² (3)	Prefinanciering vergrijzing (4)= - (2)/(3)	Verwachte stijging van de pensioenuitgaven ² (5)	Prefinanciering stijging pensioenuitgaven (6)= - (2)/(5)
Referentiescenario SCvV						
Begrotingssurplus 0,75 % bbp	3,4	-3,6	4,7	77%	4,0	91 %
Begrotingsevenwicht	2,7	-2,7	4,7	57%	4,1	66 %

Bronnen: INR, SCvV, NBB.

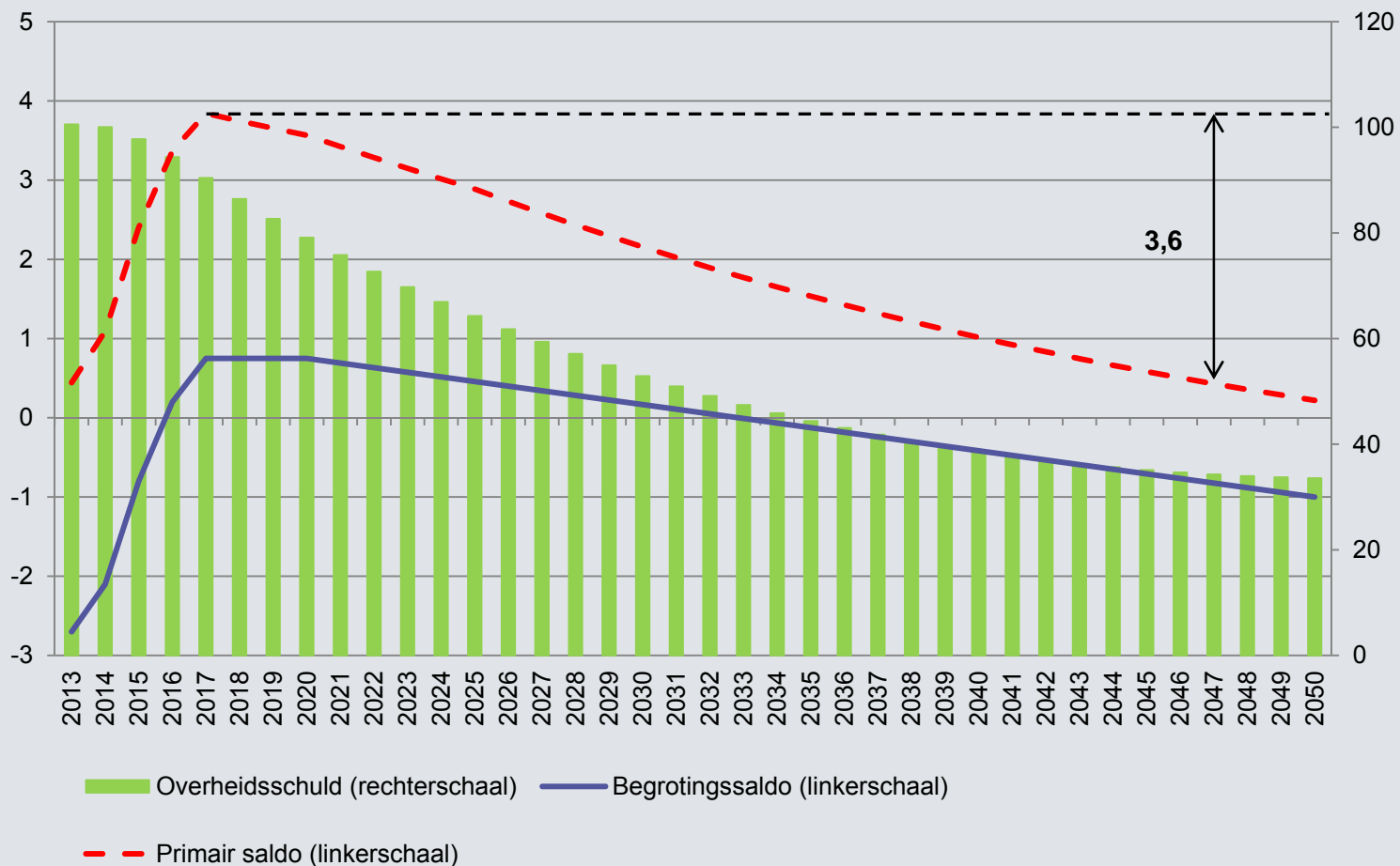
¹van 2013 tot 2017 bij een begrotingssurplus van 0,75 % bbp en van 2013 tot 2016 bij een begrotingsevenwicht.

²van 2017 tot 2050 bij een begrotingssurplus van 0,75 % bbp en van 2016 tot 2050 bij een begrotingsevenwicht.

Scenario met een begrotingssurplus van 0,75 % bbp

in % bbp

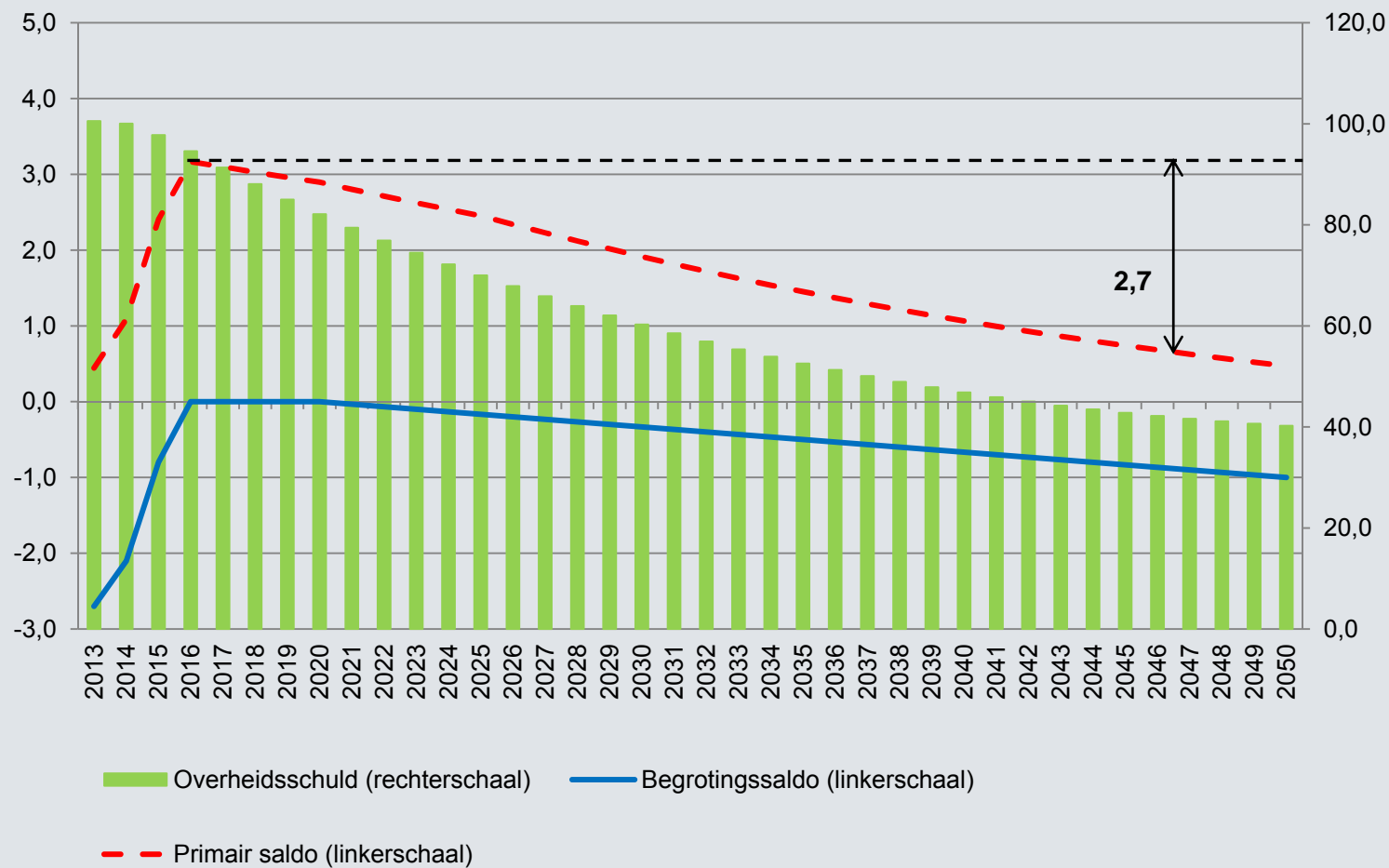

Bronnen: INR, SCvV, NBB

Scenario met een begrotingsevenwicht

in % bbp

Bronnen: INR, SCvV, NBB

Besluit

